

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT INSPEKCJI HANDLOWEJ
we WROCŁAWIU**

50-069 Wrocław, ul. Ofiar Oświęcimskich 15
Tel. (71) 344-20-38 Fax. (71) 344-26-02



**SPRAWOZDANIE DOLNOŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORA
INSPEKCJI HANDLOWEJ WE WROCŁAWIU Z KONTROLI JAKOŚCI
PALIW REALIZOWANYCH W RAMACH SYSTEMU MONITOROWANIA
I KONTROLOWANIA JAKOŚCI PALIW W ROKU 2023 NA TERENIE
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO**

WROCŁAW 2024

Rok 2023 był kolejnym rokiem funkcjonowania Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw (zwanego dalej „Systemem monitorowania paliw”) zarządzanego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Zarządzającym systemem”). Podstawę prawną funkcjonowania powyższego systemu stanowi **ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw** (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 846).

Głównym założeniem Systemu monitorowania paliw było i jest sprawdzanie jakości paliw znajdujących się w obrocie, zarówno paliw węglowodorowych jak i paliw kopalnych.

Badania jakościowe pobieranych w toku kontroli próbek paliw ciekłych i stałych, przeprowadza się w akredytowanych laboratoriach - niezależnych od dostawców i producentów tych paliw. W ramach Systemu monitorowania paliw, na zlecenie Zarządzającego systemem, pobierane są do badań jakościowych próbki następujących rodzajów paliw:

- benzyn silnikowych (o liczbie oktanowej 95 i 98 oraz tzw. paliw „premium” z dodatkami koncernowymi),
- olejów napędowych (standardowych, niskotemperaturowych oraz tzw. paliw „premium” z dodatkami koncernowymi),
- gazu skroplonego (LPG),
- węgla kamiennego.

Wraz z kontrolami jakości paliw oraz w miarę możliwości poza nimi, realizowane były dodatkowe zagadnienia wynikające z ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw a dotyczące m.in. obowiązku informowania, wydzielenia i oznakowania dystrybutorów przy sprzedaży paliw z zawartością substancji metalicznych powyżej 2%, oznakowania pistoletów wydawczych i dystrybutorów w sposób określający rodzaj wydawanego paliwa ciekłego oraz realizacji obowiązków wynikających z art. 6b, 6c a także przestrzegania zakazu określonego art. 7 ust 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. W trakcie kontroli jakości paliw ciekłych, sprawdzano również posiadanie przez przedsiębiorcę prowadzącego sprzedaż paliw ciekłych, koncesji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na obrót paliwami ciekłymi.

Kontrole przedsiębiorców w zakresie koncesjonowanego obrotu paliwami ciekłymi przeprowadzano także w ramach kontroli własnych – poza kontrolami w Systemie monitorowania paliw – rozszerzając to zagadnienie o obowiązki wynikające z art. 23r ustawy Prawo Energetyczne, a dotyczące m.in. zgłoszenia do Prezesa URE posiadanej

infrastruktury paliw ciekłych oraz dokonania wpisu do Rejestru Podmiotów Przywożących, w przypadku gdy takie zgłoszenie było wymagane.

Głównym aktem prawnym, na którym opiera się procedura kontroli jakości paliw jest wspomniana wyżej ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw wraz z szeregiem przepisów wykonawczych do tej ustawy, regulujących m.in. metodykę pobierania oraz badania pobieranych próbek paliw. W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie do wszczęcia i przeprowadzania kontroli oraz zabezpieczania dowodów w postaci dokumentacji oraz próbek paliw, stosowane były przepisy ustaw:

- z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1706 ze zm.) wraz z rozporządzeniami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy,
- z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 641).

Główne założenia i cele kontroli paliw ciekłych:

- monitorowanie jakości paliw wprowadzonych do obrotu,
- przeciwdziałanie magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu, a także gromadzeniu w stacjach zakładowych paliw, które nie spełniają wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniach w sprawie wymagań jakościowych,
- kontrolowanie jakości paliw oferowanych na stacjach, w których w poprzednich okresach stwierdzono nieprawidłowości,
- przestrzeganie obowiązku posiadania przez kontrolowanych przedsiębiorców koncesji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 ustawy Prawo energetyczne,
- przestrzeganie obowiązku posiadania przez kontrolowanych przedsiębiorców decyzji o wpisie do rejestru podmiotów przywożących.

Główne założenia i cele kontroli paliw stałych:

- przeciwdziałanie wprowadzania do obrotu paliw stałych, które nie spełniają wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Klimatu i Środowiska z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2856),
- przeciwdziałanie wprowadzania do obrotu paliw stałych, dla których przedsiębiorca wystawił świadectwo jakości niezgodne ze stanem faktycznym, tj. parametry wskazane przez przedsiębiorcę w wystawionym przez niego świadectwie jakości były niezgodne z badaniami jakościowymi przeprowadzonymi przez akredytowane laboratorium,
- przestrzeganie obowiązku wystawiania przez przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwa stałe „świadectw jakości”, tj. dokumentu potwierdzającego spełnienie

przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska,

- przestrzeganie obowiązku przekazywania przez przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwa stałe kopii wystawionego świadectwa jakości potwierdzonego za zgodność z oryginałem każdemu podmiotowi, który to paliwo nabywa,
- przestrzeganie przez przedsiębiorców zakazu wprowadzania do obrotu paliw stałych, o których mowa w art. 7 ust. 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw stałych,
- sporządzanie, przekazywanie i przechowywanie oświadczeń o kraju pochodzenia węgla.

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie oraz szerzącym się kryzysem energetycznym (w tym. m.in. brakiem dostępności paliw stałych) w dniu 29 czerwca 2022 r. rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych oraz kolejnymi rozporządzeniami - czasowo odstąpiono od stosowania wymogów jakościowych względem paliw stałych. Powyższe zawieszenie wymagań jakościowych dla paliw stałych zakończyło się z dniem 1.01.2024 r. Jednocześnie ustawą z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 835) ustawodawca wprowadził nowe obowiązki polegające na udokumentowaniu kraju pochodzenia węgla w formie oświadczeń.

W roku 2023 na terenie województwa dolnośląskiego - w ramach Systemu monitorowania paliw - przeprowadzono łącznie **166** kontroli - dot. paliw ciekłych, w tym:

- 129 kontroli stacji paliw ogólnodostępnych oferujących benzyny i olej napędowy,
- 35 kontroli stacji ogólnodostępnych oferujących do sprzedaży gaz skroplony (LPG),
- 1 kontrola hurtowni paliw ciekłych,

- 1 kontrola stacji zakładowej.

Ponadto w roku 2023 łącznie z przeprowadzanymi kontrolami jakości paliw badano zagadnienia ujęte w:

- a/ **art. 9c** ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - oznakowania dystrybutorów, z których pobrano próbki paliwa jak i na innych dystrybutorach znajdujących się na stacji paliw w zakresie zamieszczenia informacji o treści: „Zawiera dodatki metaliczne” - w **131** kontrolach - nie stwierdzając nieprawidłowości,
- b/ **art. 9ca** ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - oznakowania pistoletów wydawczych i dystrybutorów w sposób określający rodzaj wydawanego paliwa ciekłego - w **165** kontrolach - nie stwierdzając nieprawidłowości.
- c/ **art. 32 ust. 1 pkt 1-4** ustawy Prawo energetyczne - posiadania przez przedsiębiorców koncesji na obrót paliwami ciekłymi - w **166** kontrolach - nie stwierdzając nieprawidłowości.

Niezależnie od funkcjonującego Systemem monitorowania paliw, przeprowadzano kontrole własne obejmujące swym zakresem zadania wynikające z ramowej ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Łącznie przeprowadzono **24** kontrole w tym:

- a) **12 kontroli** wynikających z art. 23r ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, związanych z realizacją przez przedsiębiorców obowiązków:
 - posiadania koncesji na obrót paliwami ciekłymi, o których mowa w art. 32 ust. 1. pkt 1-4 ustawy Prawo energetyczne,
 - wpisu do rejestru podmiotów przywożących, o którym mowa w art. 32a ustawy Prawo energetyczne,
 - zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43e ustawy Prawo energetyczne.
- b) **12 kontroli** zamieszczania na stacjach paliw w miejscu ogólnodostępnym, w sposób widoczny, czytelnych informacji dotyczących oznakowania pistoletów wydawczych i dystrybutorów w sposób określający rodzaj wydawanego paliwa ciekłego - zgodnie z art. 9ca ust. 1 i 3.

W ramach działań kontrolnych, na stacjach paliw ogólnodostępnych oraz w hurtowniach paliw, pobrano do badań jakościowych w akredytowanych laboratoriach - **178** próbek paliw ciekłych, w tym:

- **71** próbek oleju napędowego,
- **60** próbek benzyny bezołowiowej 95,
- **12** próbek benzyny bezołowiowej 98,
- **35** próbek gazu skroplonego (LPG).

Ustawodawca w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (tekst jednolity Dz. U. 2023 r. poz. 1314) oraz w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego (LPG) (Dz. U. z 2021 r., poz. 1293), określił różne okresy obowiązywania wymagań jakościowych dla tych paliw. W związku z tym pobieranie próbek paliw ciekłych a także ich analiza jakościowa, odbywała się w różnych przedziałach czasowych, uwzględniających okres: letni, zimowy i przejściowy określony dla poszczególnych gatunków paliw ciekłych. W badaniu próbek paliw uwzględniano również zakres przeprowadzanych badań dla parametrów jakościowych niezbędnych do corocznego raportowania dla Komisji Europejskiej oraz mając na względzie skargi i informacje konsumentów na niewłaściwą jakość paliw – zakres badania niezbędny do prawidłowej weryfikacji jakości danego paliwa.

W toku kontroli przeprowadzonych w roku 2023 na terenie województwa dolnośląskiego, nie ujawniono niewłaściwej jakości paliw gromadzonych w hurtowniach i stacjach zakładowych oraz oferowanych do sprzedaży na ogólnodostępnych stacjach.

W roku 2023 nie przeprowadzano kontroli jakości paliw stałych, z uwagi na opisane wyżej zawieszenie wymagań jakościowych, wynikające z rozporządzeń Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań jakościowych dla paliw stałych.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do tutejszego inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu oraz podległych delegatur wpłynęło **24** informacji od konsumentów, firm i instytucji o podejrzeniu sprzedaży paliw niewłaściwej jakości.

Wszystkie informacje o podejrzeniu sprzedaży niewłaściwej jakości paliw wpływające bezpośrednio do tutejszego inspektoratu Inspekcji Handlowej, przekazywane były do Zarządzającego systemem (Prezesa UOKiK). Podejrzenie paliwa mogącego nie spełniać wymagań jakościowych, konsumenci zgłaszali również poprzez formularz kontaktowy znajdujący się na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Każda informacja była analizowana przez UOKiK, który podejmował decyzję o ujęciu konkretnej stacji paliw lub sprzedawcy opału, w planach kontroli jakości paliw realizowanych w ramach Systemu monitorowania paliw.

MONITORING JAKOŚCI PALIW W UJĘCIU TABELARYCZNYM I GRAFICZNYM NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO - ROK 2023

	Paliwa (oleje i benzyny)		Gaz skroplony (LPG)
	Detal	Hurt	Detal
Wrocław	78	1	33
Legnica	19	0	2
Jelenia Góra	25	0	0
Wałbrzych	20	0	0
RAZEM	142	1	35

Tabela 1. Ilość stacji paliw i hurtowni paliw skontrolowanych pod względem jakości oferowanych do sprzedaży paliw przez Inspekcję Handlową we Wrocławiu oraz podległe Delegatury.

	Ogólna ilość stacji paliw i hurtowni	Stacje prywatne i hurtownie	STACJE „SIECIOWE”								
			ORLEN	BP	SHELL	AMIC	MOL	CIRCLE K	Grupa PIEPRZYK	MOYA	AVIA
Wrocław	106	22	36	9	14	2	6	7	5	2	3
Legnica	18	6	6	0	1	0	2	1	2	0	0
Jelenia Góra	24	10	5	2	2	1	0	2	2	0	0
Wałbrzych	18	3	10	1	0	1	1	1	0	0	1
RAZEM	166	41	57	12	17	4	9	11	9	2	4

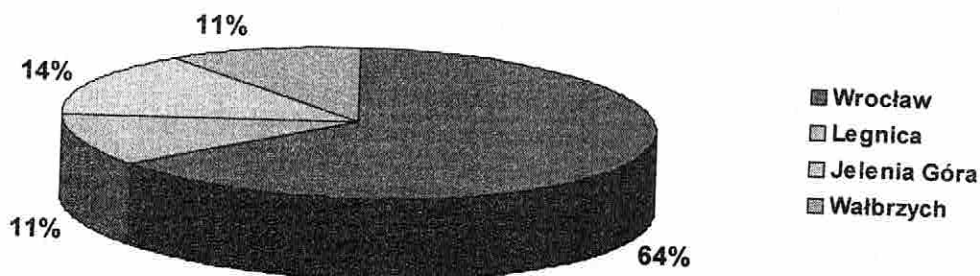
Tabela 2. Ilość skontrolowanych przez Inspekcję Handlową we Wrocławiu oraz podległe Delegatury stacji paliw i hurtowni paliw z podziałem na stacje prywatne i należące do grup paliwowych – „stacje sieciowe” – w zakresie pobierania próbek paliw ciekłych.

	ON		Pb 95		Pb 98		LPG
	Europejski	Pozostałe kontrole	Europejski	Pozostałe kontrole	Europejski	Pozostałe kontrole	Pozostałe kontrole
Wrocław	13	17	32	10	6	1	33
Legnica	12	3	1	3	0	0	2
Jelenia Góra	8	2	9	2	4	0	0
Wałbrzych	11	5	0	3	1	0	0
Razem	39	33	37	13	12	0	25

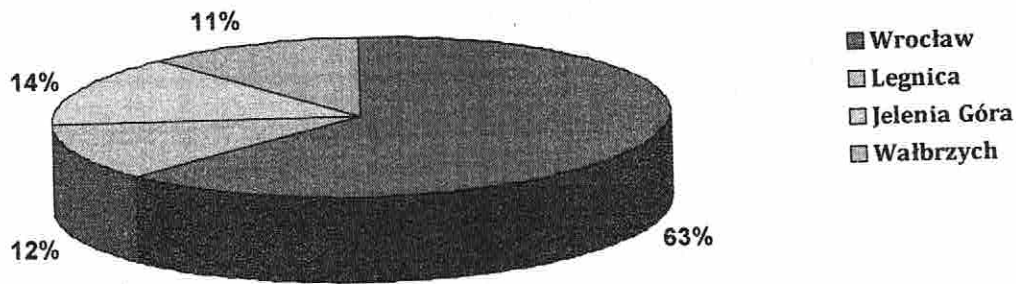
Tabela 3. Ilość pobranych próbek paliwa ciekłych w ramach Systemu monitorowania paliw – uwzględniająca raportowanie UOKiK dla Komisji Europejskiej („Europejski”).

	Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw				Prawo Energetyczne	
	Oznakowanie dystrybutorów i informacja art. 9c (dodatki metaliczne)		Oznakowanie dystrybutorów i pistoletów art. 9ca (pitogramy Ex, Bx)		Koncesje OPC art. 32 ust. 1 pkt 1-4 oraz art. 23r (OPC, RPP, wpis infrastruktury paliw)	
	Monitoring	Własne	Monitoring	Własne	Monitoring	Własne
Wrocław	72	0	105	3	106	3
Legnica	16	0	18	3	18	3
Jelenia Góra	24	0	24	3	24	3
Wałbrzych	18	0	18	3	18	3
RAZEM	130	0	165	12	166	12

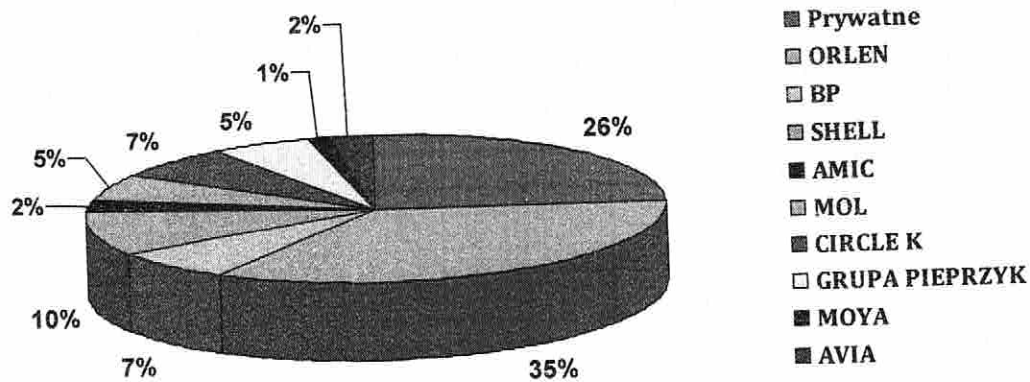
Tabela 4. Ilość zagadnień realizowanych w ramach kontroli przeprowadzanych łącznie z monitorowaniem jakości paliw oraz w ramach kontroli własnych.



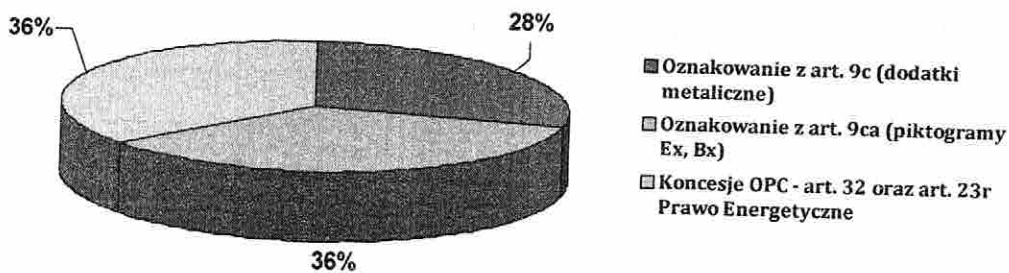
WYKRES 1. PROCENTOWY UDZIAŁ KONTROLI JAKOŚCI PALIW W WIIH WROCŁAW ORAZ W PODLEGLYCH DELEGATURACH



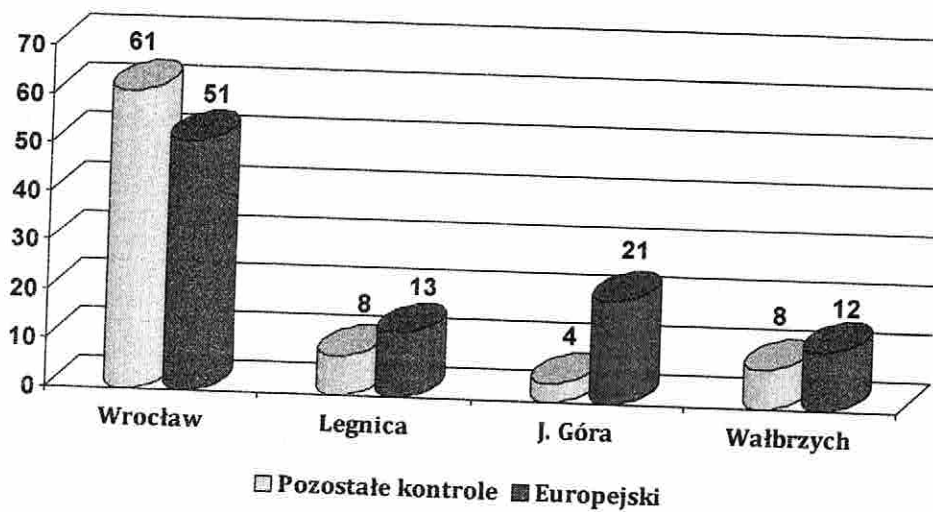
WYKRES 2. PROCENTOWY UDZIAŁ POBRANYCH PRÓBEK PALIW CIEKŁYCH PRZEZ WIIH WROCŁAW ORAZ PODLEGŁE DELEGATURY



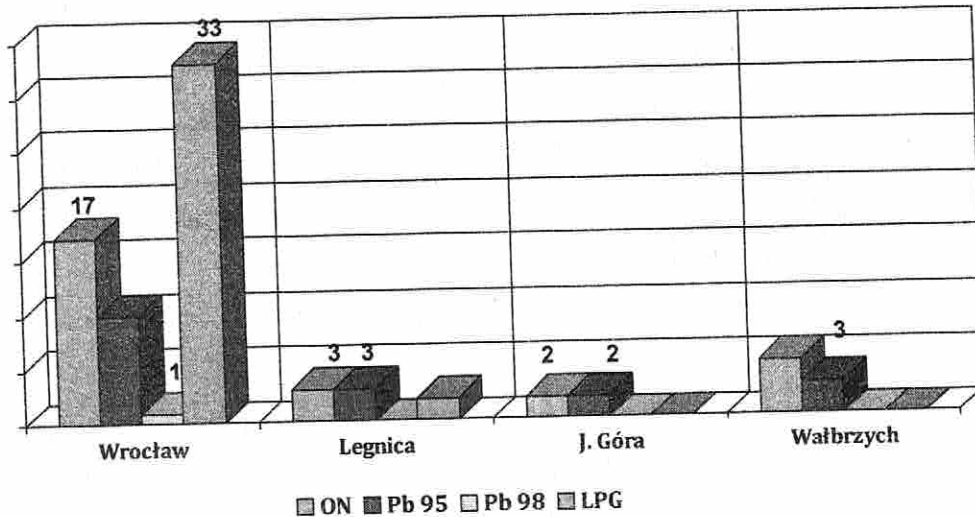
WYKRES 3. PROCENTOWY UDZIAŁ STACJI PRYWATNYCH I SIECIOWYCH OBJĘTYCH KONTROLAMI W ROKU 2023 W ZAKRESIE SPRZEDAŻY PALIW CIEKŁYCH



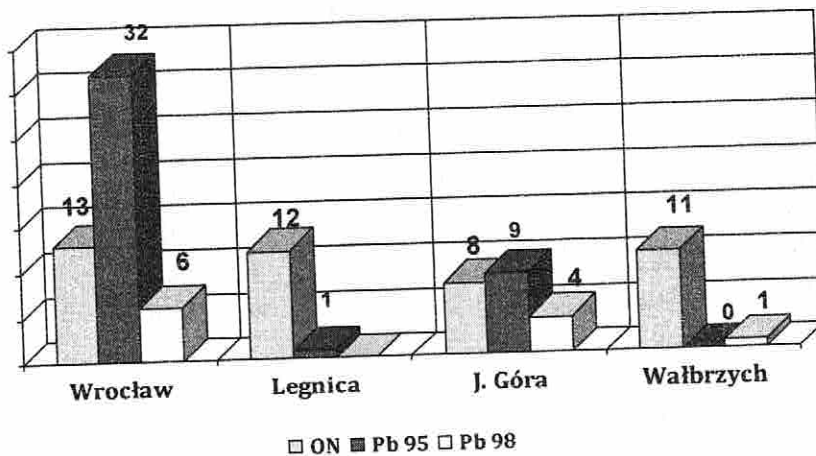
WYKRES 4. PROCENTOWY UDZIAŁ ZAGADNIENÍ DODATKOWYCH REALIZOWANYCH WRAZ Z KONTROLAMI JAKOŚCI PALIW PRZEZ INSPEKCJĘ HANDLOWĄ



WYKRES 5. STOSUNEK ILOŚCIOWY POBRANYCH PRÓBEK W RAMACH SYTEMU „POZOSTAŁE KONTROLE” DO PRÓBEK POBRANYCH W RAMACH SYSTEMU „EUROPEJSKIEGO”



WYKRES 6. ILOŚĆ POBRANYCH PRÓB PALIW W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE GATUNKI PALIW – W RAMACH SYSTEMU „POZOSTAŁE KONTROLE”



WYKRES 7. ILOŚĆ POBRANYCH PRÓB PALIW W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE GATUNKI PALIWA – W RAMACH SYSTEMU „EUROPEJSKIEGO”

Naczelnik Wydziału Kontroli
i Bezpieczeństwa Produktów
mgr Dominik Mądry

Dolnośląski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

mgr Janusz Szydłowski

Sporządził: Paweł Wróbel – starszy specjalista WIIH Wrocław